

Problema

Presă – Artă - Cultură

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

0646
MINISTERUL

49232

ARHIVA

FOND INFORMATIV

Dosar Nr. 0646

Vol. Nr. I

Privind PROBLEMA

PRESA -

ARTA - CULTURA

131

180

Data 06.07.1991

I

Urmează Vol. Nr.

20 februarie 1979

Raportul Securității din Zalău în care se prezintă modalitățile prin care se asigura supravegherea informativă a Muzeului de Istorie și Artă din Zalău.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8571, vol. 1, f. 303)

311 203

C ă t r e,

MINISTERUL DE INTERNE
- Direcția I- Serviciul V. -
București

La ordinul dvs. nr. 151/MV/00396021 din 14.02.1978,
raportăm:

Pe raza județului Sălaj funcționează un singur muzeu, Muzeul de istorie și artă din Zalău, împreună cu Oficiul județean pentru patrimoniul cultural-național, cu un efectiv total de 17 lucrători.

Supravegherea informativă organizată în acest mediu asigură cunoașterea activității și preocupărilor personalului din toate compartimentele, ale vizitatorilor din țară și străinătate, precum și ale altor categorii de persoane cu care vin în contact. În acest mediu dispunem de 8 surse de informare, din care 4 în legătura serviciului I, iar restul în legătură altor compartimente ale inspectoratului. Pentru anul 1978 nu se impune recrutarea de noi surse pe această linie. Din supravegherea informativă realizată în cursul anului 1977 nu au rezultat aspecte deosebite. Personalul muncitor are o pregătire și activitate corespunzătoare, prezentând exponatele în lumina intereselor politice ale R.S. România.

S-au semnalat unele abateri de la morala socialistă din partea unor lucrători și, sporadic, comentarii necorespunzătoare asupra unor aspecte ale situației politice interne. Cei semnalați fiind membri de partid, au fost informate organele competente ale P.C.R. și s-au luat măsuri de prevenire a altor abateri de acest gen prin rețeaua informativă și factori de răspundere.

SEFUL INSPECTORATULUI
Colonel,

Ilie Zuscag

p. SEFUL SECURITATII
Maior,

Ioan Ivan

14 noiembrie 1981
Totul e sub control...!

Raport privind „persoanele ostile din presă și poligrafie”, întocmit de Securitatea județului Sălaj, cu privire la starea de spirit din redacția publicației „Năzuința”. Se constată că „nu au fost semnalate manifestări dușmănoase, tipăriri neoficiale, relații suspecte cu cetățeni străini, stări de spirit necorespunzătoare sau alte fenomene de interes operativ”.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8634, vol. 6, ff. 55-55v)

- Securitate -
Nr.1/CC/008142 din 19.11.1981

R A P O R T
=====

în problema "Persoane ostile din presă și
poligrafie".

În perioada 1.I. - 15.XI.1981 ne-am preocupat pentru
cunoașterea și prevenirea oricăror acțiuni de natură să aducă pre-
judicii intereselor de securitate la tipografia locală și la redac-
ția gazetei săptămânale "Năzuința".

Pe lângă perfecționarea măsurilor de pază și securitate
a tipografiei am acționat prin metode specifice de muncă pentru pre-
venirea tipăririi unor materiale în afara reglementărilor legale.
În acest scop am atras la conlucrare cu bune rezultate conducerea
tipografiei.

Reportăm că la tipografia locală, cu un personal de
numai 17 lucrători nu au fost semnalate anul acesta probleme de se-
curitate. Același lucru îl raportăm și în legătură cu personalul
gazetei "Năzuința". Nu avem persoane care să justifice luarea lor
în D.U.I. sau în evidența dosarului de problemă.

Din supravegherea informativă realizată cu doi colabora-
tori la tipografie și cu două persoane folosite cu aprobare la
"Năzuința" a rezultat că în ansamblu activitățile în acest sector
s-au desfășurat normal, nu s-au semnalat manifestări dușmănoase,
tipăririi neoficiale, relații suspecte cu cetățeni străini, stări
de spirit necorespunzătoare sau alte fenomene de interes operativ.

Au fost identificate două persoane aparținând unui cult
neoprotestant. Persoanele în cauză au fost supravegheate îndeaproa-
pe și a rezultat că au atitudine corectă și nu se pretează la acți-
uni de nuanță ostilă.

...//...

Am realizat două prelucrări contrainformative și popularizări de legi și acte normative pe linie de securitate, patru controale privind accesul la tipografie și păstrarea mijloacelor de imprimare, fără a fi rezultat aspecte negative.

Nu am avut cazuri pe linia acțiunilor "Alfa" și "Atlas".

Unele aspecte de îngrijorare și nemulțumire ale stării de spirit conjuncturale de la tipografia locală au fost contracarate în mod operativ după informarea din către organele noastre, prin intervenția șefului instituției.

SEFUL SERVICIULUI I
Maior

IVAN IOAN

Red.C.C.
Dactilo.M.B.
Nr. 343/19.11.1981

Notă informativă

Sursa informează ofițerul cu privire la atitudinea „neglijentă” a celor din redacția publicației „Năzuința”. Se pune accentul pe faptul că apar în articole informații neverificate, iar acestea sunt preluate uneori chiar și de presa centrală. Ca urmare a informațiilor primite, ofițerul decide deschiderea dosarului de problemă referitor la obiectivul „Năzuința” și crearea rețelei informative în interiorul redacției.

(ACNSAS, *fond Documentar, dosar nr. 8571, vol. 1, ff. 552-553*)

~~552~~
552

Personal cred că această tendință de a raporta date nereale este și în alte sectoare. Întâmplător am asistat la o discuție între directorul spitalului - doctor ANGELESCU și secretarul comitetului de partid, doctor BORZA - în care aceștia cădeau de acord să raporteze mult mai multe ore de muncă patriotică decât s-a făcut în realitate, desigur fapt minor dar și acesta este un fapt.

• • • / / • • •

~~IP3~~
553

S I - să ia măsuri de a se lucra și obiectivul "Năzuința",
respectiv să avem rețea la tipografie, între redactori pentru a
cunoaște preocupările și manifestările acestora.

S.S.

Lt.col. PUSCASU ILIE

Noiembrie 1981

Raport

Raportul privește problema „persoanelor ostile din domeniul artei și culturii” în județul Sălaj, în perioada 1 ianuarie - 15 noiembrie 1981.

În intervalul respectiv, lucrătorii Securității au urmărit să prevină răspândirea ideilor „reacționare” în cercurile culturale și au acționat în vederea diminuării contactelor persoanelor din mediile intelectuale cu cetățenii străini; au supravegheat deplasările externe ale grupurilor de artiști, care puteau favoriza schimbul de „idei ostile” regimului comunist de la București.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8634, vol. 6, ff. 71 - 72v)

Nr. 1/CC/0 din 1981

R A P O R T
=====

în problema "Persoane ostile din domeniu
artei și culturii" privind situația ope-
rativă și activitatea în perioada l.I.-
15.XI.1981

Raportăm că în această perioadă ne-am propus cu priorita-
te să îmbunătățim activitatea de prevenire a îndoctrinării ostile
de către cercurile și persoanele cu poziții reacționare din exterio-
r a cetățenilor noștri care activează în domeniul artei și cultu-
rii și să dezvoltăm capacitatea de penetrare în acțiunile și mediile
care prezintă interes operativ pe această linie. Am avut în vede-
re în mod deosebit controlarea temeinică a contactelor și legăturilor
unor lucrători din arta și cultura locală cu cetățeni străini
și cu organizații de profil din exterior, precum și apărarea anumitor
valori din domeniul istoriografiei, arheologiei și etnografiei.

Pentru aceasta am organizat cu membrii ansamblului fol-
cloric "Rapsodia Sălajului", care a efectuat un turneu de trei săptămîni
în Franța, pregătiri contrainformative de grup și individuale,
insistînd pe prevenirea realizării unor contacte cu persoane ostile
din emigrația reacționară. Acest deziderat a fost realizat. În ace-
lași timp am acționat pentru cunoașterea aprofundată a activității
și preocupărilor unor organizatori francezi care au stabilit legă-
turi mai active cu cetățenii noștri, căutînd să obținem date edifi-
catoare asupra concepțiilor lor politice și atitudinii față de
România și politica sa, influențarea pozitivă a străinilor respec-
tivi, determinarea lor ca în străinătate să adopte o atitudine co-
rectă, leală față de realitățile românești. Acest lucru l-am reali-
zat în special în perioada cînd aceștia au venit în țara noastră.

În aceste acțiuni ne-am folosit de posibilitățile ce le
aveau sursele noastre "Antena", "Traian", "Blondul" și un factor de
răspundere din ansamblu, precum și prin acțiunea efiterului coorde-

nator de problemă care i-a contactat acoperit pe doi dintre organizatorii francezi în cadrul unei combinații realizate în luna august anul curent. Aspectele de interes ce au rezultat vi le-am raportat.

Am realizat un control informativ mai activ și mai operativ asupra anumitor străini (funcționari diplomatici, ziariști, profesori, cercetători ș.a.) care au vizitat muzeul județean, unele șantiere arheologice și instituții de cultură, cât și asupra unor lucrători din arta, cultura și presa din țară cunoscuți că în deplasările lor pe raza județului sînt pretabili la manifestări și acțiuni de nuanță naționalistă.

Astfel, prin factorul de răspundere L.V. de la Muzeul județean s-a acționat pentru influențarea pozitivă a unui funcționar diplomatic francez care s-a interesat de anumite probleme din istoria Transilvaniei. Am dispus și dirijat în așa fel sursele noastre încît grupurile de vizitatori din Occident și "Helga" să fie de fiecare dată încadrate pe cel puțin o linie, luînd și alte măsuri în colaborare cu factorii din conducerea Comitetului pentru cultură și educație socialistă și a Muzeului județean.

Măsurile întreprinse au dat rezultatele scontate, dar au fost și cazuri cînd unele aspecte de interes le-am putut cunoaște numai după consumarea unor fapte care ar fi trebuit să fie prevenite pe cît posibil. Exemplificăm prin cazul cetățeanului "Carol" din "Helga" care s-a dedat la comentarii și afirmații cu conținut politic ostil față de cîțiva lucrători de cultură dintr-o instituție locală, caz despre care am aflat numai după o săptămînă, cînd respectivul părăsise deja țara.

La cinaclurile literare în limba română din județul nostru nu au fost semnalate lucrări cu tendințe ostile sau cu conținut politic echivoc, ori comentarii dușmănoase. Deși au participat uneori persoane din fostele partide burgheze, acestea au adoptat o poziție corectă.

Cenaclul literar maghiar din Zalău și Universitatea cultural-științifică în limba maghiară nu au mai funcționat în această perioadă ca urmare a dezinteresului manifestat de cei care anterior erau animatorii lor. Nu a rezultat informativ că foștii membri ai acestor cercuri ar avea preocupări de constituire în cenacluri neautorizate cu intenții politice dușmănoase.

În cadrul cenaclurilor de artă plastică din județ au fost identificate două persoane care au realizat, alături de lucrări corecte, și unele opere cu mesaj ambiguu, pretabile la interpretări naționaliste și de altă factură ostilă. ...//...

În prima parte a lunii noiembrie a.c. s-au făcut două încercări de realizare a unor recitaluri poetice intermediare de "Croitoreasa", lucrată prin D.U.I. la problema naționalisti-maghiari cunoscută cu preocupări ostile în domeniul artei plastice și în literatură. Aceasta a invitat persoane din județele limitrofe Cluj și Satu-Mare să prezinte în fața unui public larg poezii proprii, căutându-se eludarea necesității de obținere a aprobărilor de regim. Din primele informații reiese că unele din aceste poezii se pretează la interpretări și incitări naționalist-iredentiste.

Intensificând căutarea de informații despre eventualii deținători de lucrări de interes arhivistic sau istoriografic, am găsit în luna noiembrie a.c. la un suspect din mediul rural un document de valoare din anul 1648 pe care l-am predat la arhivele statului.

Pentru a crea un suport mai favorabil culegerii de informații despre străinii care intră în contact cu unele persoane aflate în atenția noastră și pentru a realiza o mai bună și mai complexă verificare a surselor, în ultima perioadă s-au introdus mijloace speciale la persoanele vizate din orașul reședință de județ.

În dosarul de urmărire informativă "Grieg", profesor de muzică, de naționalitate maghiară, la școala populară de artă Zalău, am continuat măsurile de influențare pozitivă, control și îndrumare prin factorii de răspundere. Sus-numitul nu a mai avut manifestări ostile în această perioadă, a intenționat să organizeze o deplasare neoficială în grup în "Helga" cu o formație artistică condusă de el, dar acțiunea a fost prevenită. A continuat să primească unele colete cu publicații din țara respectivă, însă acestea aveau un conținut pur profesional, lipsite de caracter politic. Până la sfârșitul acestui an acesta D.U.I. va fi finalizat.

În afara cazului raportat mai sus, s-a deschis în această perioadă D.U.I. "Bako" asupra unei persoane care activează în arta plastică, de către ofițerul din problemă. Nu s-au produs alte schimbări în baza de lucru. Raportăm că în afară de D.U.I. "Croitoreasa" mai figurează în cadrul problemei "naționalisti-maghiari" "Studenta", de asemenea, în D.U.I., profesoară de limba maghiară, cu preocupări ostile în domeniul etnografiei.

S-a urmărit în permanență starea de spirit din instituțiile de artă-cultură și din mediu, fără să se fi semnalat aspecte deosebite.

Potențialul informativ din problemă a crescut prin recrutarea a două noi surse - un informator și un colaborator, ambii profesori, din cadrul unu muzeograf de naționalitate maghiară la Muzeul județean de istorie și artă, realizându-se astfel planul de recrutări pe acest am.

În cadrul măsurilor de prevenire s-au efectuat 4 prelucrări și popularizări ale Legii 23, decretul 225 și alte acte normative cu conținut de securitate adecvate acestui domeniu de activitate, pe lângă acțiunile de pregătire contrainformativă ce s-au realizat cu persoanele care s-au deplasat în străinătate. Ca mmare raportăm că nu am avut cazuri de protestatari, manifestări ostile sau alte evenimente de securitate pe acest profil, nu am avut treceri frauduloase a frontierei, rămânări ilegale sau plecări definitive din țară din instituțiile de artă și cultură sau din mediu.

S-au întocmit 5 informări la organele județene de partid și a fost informat cu regularitate președintele C.C.E.S. al județului asupra unor aspecte de competența organului respectiv. S-au efectuat 7 controale pe linia păstrării documentelor secrete, a fondului de valoare de la Muzeul județean și cu privire la accesul în unitățile socialiste respective.

Am realizat o cooperare strânsă cu compartimentul de contraspionaj în supravegherea informativă a străinilor care au legături cu persoanele din problemă, în special cu ocazia festivalului interjudețean al dansului femeiesc, a turneului în Franța și a sejurului în România al cetățenilor francezi în cauză.

Realizând o dezvoltare accentuată a legăturilor cu factorii de răspundere am obținut o sporire a contribuției acestora la prevenirea și neutralizarea faptelor ce pot dăuna securității statului.

În această perioadă un singur lucrător din artă-cultură, aflat în atenția alui compartiment, s-a deplasat pentru studii de specialitate de scurtă durată în străinătate, iar din verificările întreprinse asupra sa nu au rezultat pînă în prezent aspecte negative.

SEFUL SERVICIULUI I
Maior

IVAN IOAN

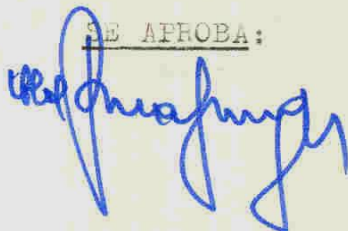
24 noiembrie 1981

Un raport al Securității Sălaj ce conține propunerea de deschidere a unui dosar de problema cu privire la „persoanele ostile care activează în domeniul artei și culturii”. Documentul reprezintă o primă etapă din ceea ce înseamnă punerea în mișcare a metodelor și tehnicilor Securității în vederea obținerii controlului total asupra unor indivizi sau grupuri.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8571, vol. 1, f. 1)

Nr. 00 din 24. XI. 1981

SE APROBA:

R A P O R T

=====

cu propuneri de deschidere a dosarului
de problemă "Persoane ostile care activează în domeniul artei și culturii"

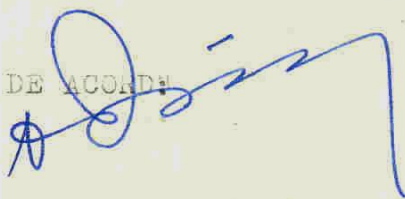
În cadrul instituțiilor de artă și cultură care ființează în orașul Zalău și în celelalte orașe ale județului activează numeroase formații, ansambluri artistice de amatori, cenacluri literare și de artă plastică, cercuri și cluburi.

Acestea cuprind o serie de persoane cu diferite pregătiri, dintre care unele sînt cunoscute cu activități și preocupări care pot aduce atingere intereselor securității statului nostru.

Pentru aceasta se impune **asigurarea** informativă a locurilor unde se concentrează aceste persoane, a mediilor pe care le frecventează și a elementelor ce ne sînt semnalate cu aspecte de interes operativ.

În acest scop propun deschiderea dosarului de problemă "Persoane ostile din artă-cultură".

DE ACORD:

OFITER OPERATIV PRINCIPAL
Căpitan

Cicortas Cornel

30 iunie 1982

Raport

Documentul prezintă detalii cu privire la activitățile și comportamentul membrilor delegației din județul Sălaj la „Congresul educației politice și culturii socialiste”.

Raportarea, detaliată și consistentă în același timp, arată cât de interesați erau lucrătorii Securității de orice formă de contestare a regimului. În document sunt amintite în mod special comentariile delegaților în legătură cu lipsurile de zi cu zi.

(ACNSAS, *fond Documentar, dosar nr. 8571, vol. 1, ff. 246-246v*)

Nr. 1/CC/002296 din 30.VI.1982

24/246

C ă t r e

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
Direcția I - Serviciul V
București

Raportăm unele aspecte privitoare la participarea delegației județului Sălaj la cel de-al doilea Congres al educației politice și culturii socialiste.

Din județul nostru s-a deplasat la congres un grup format din 100 delegați condus de un secretar al Comitetului județean de partid. Deplasarea s-a efectuat cu autobuze I.T.A. și cu trenul. În rîndul delegaților s-au manifestat unele nemulțumiri pe drumul spre capitală în legătură cu condițiile de transport, mai ales referitor la starea tehnică a autobuzelor.

Cazarea s-a realizat la internatul Liceului industrial nr. 15 București, iar masa la restaurantul "Budapesta". Și la locul de cazare au avut loc comentarii legate de faptul că majoritatea timpului nu a curs apa decît la parter și la et. I. Hrana a fost apreciată de delegați ca insuficientă și de calitate mediocră. În ultima seară, 25.06.1982, la restaurant s-a servit o cină mai modestă, iar cîțiva delegați au fost nemulțumiți cerînd și pachet pentru drum - solicitare nesatisfăcută. Printre alții s-a manifestat mai vehement numitul JAKAB REZSÖ, secretarul comitetului de partid de la I.J.C.M. Zalău, care a vociferat și comentat atît la restaurant, cît și în Gara București Nord.

Pe parcursul lucrărilor congresului delegației din Sălaj au avut în general o comportare corespunzătoare, cu unele excepții.

Astfel, un grup de 3 delegați de naționalitate maghiară format din numiții CSAPO KAROLY, directorul căminului cultural din Dobrin, KOVACS ANDREI, primarul comunei Carastelec și GYULAI GHEORGHE, director la Liceul industrial din Cehu-Silvaniei, au absentat de la două ședințe plenare ale congresului la Sala polivalentă, sub pretextul că KOVACS A. are hipertensiune și i s-a făcut rău. La ședințele la care a participat conducerea superioară de partid și de stat, cei trei au fost prezenți la locurile lor, dar au dovedit lipsă de interes și atenție față de desfășurarea lucrărilor. Când tovarășul NOJE de la Cluj-Napoca a prezentat în plen propunerea ca pe viitor limba română și istoria româniei să fie obiecte de examen la licee pentru trapta a II-a și sala a aplaudat, cei trei s-au abținut.

În timpul lucrărilor în plen numita BERECZ ILONA, profesoară la Nugafalău, a citit din reviste tipărite în R.P.U. și a rezolvat rebusuri, dezinteresându-se de activitățile congresului.

La întoarcere călătoria nu a fost suficient de bine organizată, locurile rezervate pentru județul Sălaj fiind dispersate în diferite compartimente la clasa a II-a în tren. S-au produs mici neînțelegeri și discuții, iar mai târziu consumându-se și alcool de către unii delegați din teritoriu s-au purtat discuții neprincipiale în legătură cu congresul. S-a afirmat că acest congres nu a adus nimic nou, multe lucruri vor continua să meargă prost în cultura și arta românească, se va menține formalismul etc., că ar trebui întâi să se asigure alimente pentru populație și numai atunci va avea succes propaganda noastră ș.a. De asemenea, s-au spus și unele anecdote cu conținut politic tendențios.

Participanții la aceste discuții nu figurează în evidențele noastre, sînt membri de partid și nu au mai fost semnalati cu comentarii necorespunzătoare.

După revenirea în județ ne-au fost semnalate comentarii sporadice pe linia celor raportate mai sus, însoțite de preocuparea față de asigurarea cu energie și produse petroliere pe viitor și față de prețul acestora.

SEFUL SECURITATII
Colonel
BUTIRI VALERIU

SEFUL SERVICIULUI I
Major

IVAN IOAN

Red.C.C.
Dactilo.M.E.
Nr. RD 183/28.06.1982
2 ex.

16 februarie 1985

Plan de măsuri

Documentul conține concluzii ale analizelor efectuate de Securitate cu privire la persoanele care se poziționau împotriva regimului comunist în mediile culturale. În acest sens, se constată coagularea unei mișcări disidente, dar și intensificarea legăturilor dintre opozanții regimului și posturile de radio din Occident.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8573, f. 16)

Aprobat în ședința Biroului executiv
al Consiliului de conducere al Depar-
tamentului securității statului din
16 februarie 1983.-

PROGRAM DE MĂSURI

privind îmbunătățirea activității de securitate
în sectoarele artei și culturii

Din analiza activității desfășurate de organele de secu-
ritate pentru prevenirea acțiunilor ostile ce pot fi întreprin-
se de către unele persoane din sectoarele artei și culturii, re-
zultă că situația operativă este caracterizată prin :

- Amplificarea acțiunilor dușmănoase, îndeosebi a propa-
gandei anticomuniste, ale cercurilor și elementelor reacționare
din străinătate vizînd realizarea unei mișcări contestatar-disi-
dente și a altor forme de opoziție față de orînduirea socială
și de stat din România, precum și influențarea negativă siste-
matică a activității unor categorii de creatori de literatură
și artă.

- Stabilirea și întreținerea de contacte neoficiale și
legături suspecte între unele persoane din domeniile artei și
culturii și angajați sau colaboratori ai postului de radio
"Europa liberă", alte elemente dușmănoase din exterior, diplo-
mați sau alți străini, prilejuri cu care se culeg și se tran-
smit o serie de informații cu caracter social-politic ce sînt
folosite în mod tendențios în acțiunile de propagandă ostilă

13 aprilie 1985

Raport

Documentul conține o prezentare a modalităților prin care Securitatea ținea sub observație și controla ceea ce se întâmpla în cadrul proiecțiilor de film desfășurate în instituțiile culturale de pe raza municipiului Sălaj.

***Casa municipală de cultură, Casa de cultură a sindicatelor și Casa de cultură a științei și tehnicii pentru tineret* sunt cele trei instituții care organizau seri de film.**

Aflăm din document faptul că printre angajații acestora se află 8 surse de informare.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8571, vol. 1, ff. 324-324v)

Nr.1/OV/004760 din 13.04 1985

335 327

C A T R E

DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
- Direcția I - Serviciul V -
București

La ordinul Dv. nr. 151/A.E./D/0061138 transmis prin telex în data de 6 aprilie 1985, privind situația încadrării informative a videotecilor raportăm:

În județul Sălaj se organizează și funcționează videoteci începând din toamna anului 1983, în prezent existând în municipiul Zalău la cele trei instituții de cultură, respectiv Casa municipală de cultură, Casa de cultură a sindicatelor și la Casa de cultură a științei și tehnicii pentru tineret. La acestea sînt prezentate zilnic videocasete cu filme înregistrate și aprobate de comisia centrală de pe lângă Consiliul Național de Cultură și Educație socialistă, în baza autorizațiilor emise de cei competenți, în care se specifică programul de funcționare, persoana care redă și perioada de valabilitate. Pentru a fi în legalitate, cele trei instituții au solicitat lista cu filmele și melodiile vizionate și avizate de către Consiliul Culturii, acțiune pe care o realizează periodic.

Pentru a preveni eventuale acțiuni de natură să afecteze interesele securității statului în domeniu pe această cale, avînd în vedere afluxul mare de participanți, tineret studios și adulți, organele noastre au trecut la verificarea celor care prezintă spectacolele, modul în care se respectă programul de redare a filmelor, conținutul acestora.

O contribuție importantă în acest sens a avut și are potențialul informativ existent și dirijat în domeniu, a cărui structură se prezintă astfel:

...//...

- Total rețea informativă: 8 surse, din care: 6 informatori
2 colaboratori
- Pe instituții repartizarea este după cum urmează:
 - a). Casa de cultură a sindicatelor: 4 informatori
 - b). Casa municipală de cultură: 1 informator și 1 col.
 - c). Casa de cultură a științei și tehnicii pentru tineret: 1 informator și 1 colaborator.
- Pe categorii de profesii cele 8 surse sînt:
 - 2 profesori
 - 4 metadiști
 - 2 muncitori,

iar în privința studiilor: -2 informatori cu studii superioare
-6 informatori cu studii medii.

Raportăm că sursele de mai sus au calitatea de angajați ai instituțiilor respective, fiind în permanență în contact cu activitățile care se desfășoară, cît și cu persoanele care asigură funcționarea videotecilor. Rețeaua informativă are bune posibilități de informare și de cunoaștere a preocupărilor elementelor din atenție sau a altor persoane pretabile la acțiuni ostile.

Alături de rețeaua existentă în instituții, concurează la cunoaștere și prevenire și surse din rîndul tineretului studios, cadre didactice, intelectualitate tehnică care participă la programul unor videoteci.

În perspectivă trebuie să acordăm atenție mai mare filmelor înregistrate pe videocasete, conținutul lor, cît și celității spectatelor prezente (pregătire, vîrstă, profesie), pentru a preveni prezentarea celor cu violență, conținut pornografic sau neavenit. Ofițerii care deservesc domeniul conlucrează permanent cu activiștii culturali implicați în acțiuni, cu factorii de decizie și educaționali, cît și cu organele de miliție, iar în cazurile în care se impun se informează organele de partid și U.T.C., sau se întreprind măsuri specifice de prevenire.

SEFUL SECURITĂȚII
Colonel, *[Signature]*
BUTIRI VALERIU

SEFUL SERVICIULUI I
Lt.col.

[Signature]
IVAN IOAN

Red.OV
Dactilo.ME
Nr. RD 394 /13.04.1985
2 ex.

27 septembrie 1988
Interdicții și forme de cenzură
Raport către Departamentul Securității Statului

Documentul conține informații referitoare la procedurile prin care volumul „Întâmplări de pe strada mea” al Anei Blandiana a fost retras din circuit. În municipiul Zalău, dintr-un total de 500 de volume, 300 au fost comercializate, iar restul de 200 au fost retrase de la vânzare.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8571, vol. 1, ff. 57-57v)

Nr. 1/JI/007015 / 27.09. 1988

a. c. - 45 58

C A T R E
=====

DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
Direcția I - Serviciul V
București

La ordinul Bvs. nr. 151/AV/0070510 din 20.09.1988
raportăm următoarele:

În conformitate cu ordinele primite, organele noastre au acționat pentru verificarea, prin sursele de informare și controale nemijlocite, a modului în care Centrul de Librării și Difuzarea Cărții Zalău și Uniunea Județeană a Cooperativelor de Producție, Achiziții și Desfacerea Mărfurilor Sălaj au executat dispozițiile fexurilor competente de a fi retras din circuit volumul "Întîmplări de pe strada mea" de Ana Blandiana, apărut la Editura "Ion Cgeangă" în 1988.

Din datele și informațiile verificate ce le deținem rezultă că Centrul de Librării și Difuzarea Cărții Zalău a primit spre vânzare un număr de 500 exemplare din volumul de poezii menționat mai sus. Pînă în data de 10.08.1988, cînd s-a primit dispoziția de retragere, au fost vîndute prin librării și difuzării tarifari un număr de 300 exemplare. Raportăm că s-a reușit recuperarea și returnarea a 200 exemplare.

Prin Uniunea Județeană a Cooperativelor de Producție, Achiziții și Desfacerea Mărfurilor Sălaj s-au primit 160 exemplare din volumul de poezii menționat mai sus, care au fost vîndute în totalitate.

Din verificările efectuate în depozitele de cărți ale celor două unități nu au fost identificate exemplare din volumul autocarei Ana Blandiana, difuzării de carte au acționat operativ pentru retragerea lor din circuit.

Prin intermediul conducerii Centrului de Librării și Difuzarea Cărții, a fost instruit lucrătorul comercial de la

22 februarie 1988

Notă de stadiu din D.U.I „SCRIITORUL”

Documentul conține informații din dosarul de urmărire informativă al unei persoane cu preocupări literare, de etnie maghiară din județul Sălaj. Acesta a atras atenția Securității prin „redactarea unor poezii cu caracter dușmănos și naționalist-iredentist”.

Se stabilesc mai multe modalități de ținere sub observație a activității „Scriitorului” printre care și instalarea tehnicii operative la domiciliul său.

(ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 883, vol. 1, ff. 3-4v)

Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Sălaj
Serviciul I

- Selecție la care s-a participat în cadrul
desfășurării concursului de selecție
la funcția de profesor de educație
fizică în cadrul Liceului nr. 1 din
Sălaj, în anul 1987.
1. Prin Inspectoratul
2. Prin dispoziția
3. Prin dispoziția
4. Prin dispoziția
5. Prin dispoziția
6. Prin dispoziția
7. Prin dispoziția
8. Prin dispoziția
9. Prin dispoziția
10. Prin dispoziția
11. Prin dispoziția
12. Prin dispoziția
13. Prin dispoziția
14. Prin dispoziția
15. Prin dispoziția
16. Prin dispoziția
17. Prin dispoziția
18. Prin dispoziția
19. Prin dispoziția
20. Prin dispoziția
21. Prin dispoziția
22. Prin dispoziția
23. Prin dispoziția
24. Prin dispoziția
25. Prin dispoziția
26. Prin dispoziția
27. Prin dispoziția
28. Prin dispoziția
29. Prin dispoziția
30. Prin dispoziția
31. Prin dispoziția
32. Prin dispoziția
33. Prin dispoziția
34. Prin dispoziția
35. Prin dispoziția
36. Prin dispoziția
37. Prin dispoziția
38. Prin dispoziția
39. Prin dispoziția
40. Prin dispoziția
41. Prin dispoziția
42. Prin dispoziția
43. Prin dispoziția
44. Prin dispoziția
45. Prin dispoziția
46. Prin dispoziția
47. Prin dispoziția
48. Prin dispoziția
49. Prin dispoziția
50. Prin dispoziția
51. Prin dispoziția
52. Prin dispoziția
53. Prin dispoziția
54. Prin dispoziția
55. Prin dispoziția
56. Prin dispoziția
57. Prin dispoziția
58. Prin dispoziția
59. Prin dispoziția
60. Prin dispoziția
61. Prin dispoziția
62. Prin dispoziția
63. Prin dispoziția
64. Prin dispoziția
65. Prin dispoziția
66. Prin dispoziția
67. Prin dispoziția
68. Prin dispoziția
69. Prin dispoziția
70. Prin dispoziția
71. Prin dispoziția
72. Prin dispoziția
73. Prin dispoziția
74. Prin dispoziția
75. Prin dispoziția
76. Prin dispoziția
77. Prin dispoziția
78. Prin dispoziția
79. Prin dispoziția
80. Prin dispoziția
81. Prin dispoziția
82. Prin dispoziția
83. Prin dispoziția
84. Prin dispoziția
85. Prin dispoziția
86. Prin dispoziția
87. Prin dispoziția
88. Prin dispoziția
89. Prin dispoziția
90. Prin dispoziția
91. Prin dispoziția
92. Prin dispoziția
93. Prin dispoziția
94. Prin dispoziția
95. Prin dispoziția
96. Prin dispoziția
97. Prin dispoziția
98. Prin dispoziția
99. Prin dispoziția
100. Prin dispoziția

SELA APROBA

8.03.1988

Șeful

"SCRITORUL" a fost deschis la data de 25.11.1987 asupra numitului

profesor de cunoștințe sociale, politice la școala generală din Săușud fiind numărat cu concepții și manifestări naționalist-iredeuțiste.

Din verificările efectuate rezultă că numitul are preocupări de redactare a unor poezii cu conținut dusmănos și naționalist-iredeuțist, de asemenea în recortitatea sa a creat un zădărniciu format din timbre, cu care se întindește periodic la pînărite scabie cu care discute diverse probleme, de asemenea între multe cîntece cu conținut naționalist-iredeuțist. În recortitatea sa a participat la organizarea unor

spectacole cu timperi din Ro-
caritate. Face naveta din
municipiul Zăren, unde locuiește
în gară la [redacted]
din strada CRISAN, bloc 80. Fiind
o firmă petrară, pînă în prezent
nu s-a reușit stabilirea relațiilor
pe care le are în municipiul
Zăren, dar rezultă că ar avea
relații sporadice cu profesorii
de naționalitate maghiară de
la liceul de matematică-fizică
din Zăren.

Pentru impunerea domni-
tării activității duse la înde-
premișoare, a prevenirii atra-
gerii și altor timperi la artizani
de activități este necesar să
se luare măsuri de măsuri

1. Recrutarea unei persoane
din samul, aflată în autoritatea
profesională [redacted]
pentru purtarea preocupă-
rilor acestuia, a manifestării
pe care le are și prevenirea
inițierii unor activități națio-
naliste irreligioase.

Termen: 01.05.1988

Răspunde: cpt. OLARU

2. Informarea informatică
a direcțiilor cu surse, "ZOLIA"
"DARBY" din Republica 51, pentru
a stabili comentariile pe care
le face la locul de muncă
dece încercă să proiecteze
unor elevi cu idei naționaliste

Termen: termen

Răspunde: cpt. OLARU

-2-

3. Identificarea fostului sau cãrãg
din comuna Sãrãmarã, studiarea
acestuia în vederea strãgerii de
colaborare.

Termen: 15.03.1988

Rãspunde: cpt. OKAR T.

4. Cooperare cu Biroul III - MR. FLORIAN
pentru organizarea în continuare pe
lângã obiectiv a inf. "MARCU" pentru
a stabili relațiile pe care le are
în municipiul Zãren, de cãrã deține
materiale cu conținut național-
list. incorect la domiciliu,
apreciind care se face pe
marginea diferitelor evenimente
interne și internaționale, intențiile
sale.

Termen: permanent

Rãspunde: cpt. OKAR T.

5. Studiarea posibilităților de
introducere a mijloacelor T.O.
la domiciliu în Zãren.

Termen: 01.04.1988

Rãspunde: cpt. OKAR T.

22.02.1988

cpt.
OKAR

DE ACORD
SEFUL SERVICIULUI
Lt. col. IOAN IOAN

gr. dor

1. capul este înțânat
fante multe
2. lăsați de interes
mucii cu pusele de - s
singe a el.
3. 2-3 combinații
în prezentare pentru prevenirea
infirmităților de înțânat
de înțânat
4. lăsați de vorbire a aduceri lor la viață
de înțânat
5. lăsați de vorbire a aduceri lor la viață
de înțânat
6. lăsați de vorbire a aduceri lor la viață
de înțânat

Li minte 1989
Lăsați de vorbire a aduceri lor la viață
de înțânat

1988

Notă

Documentul conține informații cu privire la sarcinile trasate informatorului „Marcu” în ceea ce privește activitatea obiectivului „SCRIITORUL”.

Se acordă atenție persoanelor din țară sau din străinătate cu care acesta are legături. Se încearcă identificarea intențiilor de trecere frauduloasă a frontierei, dar și eventuala culegere și transmitere în afara țării a anumitor informații despre România.

(ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 883, vol. 1, ff. 11-11v)

M. J.
V. J. Săkey
Serviciul I

S. Secret
Ex. Nr. —

11

Se aproba

Notă

primind propuneri pe
care să se stabilească
dura „MARCU” din legătura
MR. FLORIAN IOAN despre pro-
feratul de ASZLO DOMOKOS de ASZLO

Rupăm dirijati inf. „Marcu” pe
linia de directiuni noastre [redacted]
[redacted] pentru a stabili următoarele:

- legăturile pe care si se a-
creat în municiplul țării și
localitatea banskud, dea se mi-
zitează la domiciliu, se proste-
me se discurtă, dea se fac co-
mentarii cu sentiment naționale-
list-irelevant;

- dea detine materiale cu
sentiment desințes, naționalist-ire-
levant, are preocupări de reduc-
tere a unor materiale cu
un altfel de sentiment, le multi-
pliază și se difuzează în cercur
sau ale keratii;

- dea are preocupări de
curegere a unor state despre
naționalitatea maghiară din România
de se pe care intenționează

se retransmite în străinătate
pentru a fi prezentat în mod
denaturat, dacă are legătură
în străinătate sau preocupare
de stabilire a unor relații
cu străini;

- dacă are intenții de emi-
grație sau precare ilegală
din țară.

Gen. Dălar I.

DE ACORD
SEFUL SERVICIULUI I
Lt. Col. ION IONIAN

10 februarie 1988

Raport informativ

Raportul conține concluziile întâlnirii dintre ofițerul de Securitate care se ocupa de cazul „SCRIITORUL” și sursa „MARCU”. Informatorul semnala anumite atitudini și fapte ale persoanei urmărite, de natură să-l incrimineze. Se pune accentul în acest sens pe întâlnirile la care acesta lua parte, desfășurate în pivnițele unor locuințe.

(ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 883, vol. 1, f. 23)

23

RAPORT INFORMATIV
=====

La data de 9 februarie 1988 am efectuat întâlnirea cu informatorul "MARCU", care mi-a relatat următoarele:

În legătură cu profesorul [REDACTAT] cunoaște că funcționează la Școala generală din Samșud, face naveta la Zalán și locuiește în gazdă la [REDACTAT] - văduvă, de 70 ani în blocul 80 de pe strada Crișan. Are un apartament cu două camere.

Despre acesta cunoaște că nu are de gând să se căsătorească deocamdată întrucât are un frate mai mare care nu-i căsătorit.

Îl vizitează părinții (din secunde este mama lui) periodic cu care se înțelege bine.

Mai lipsește nopțile de acasă, din spusele gazdei dar nu cunoaște unde și cu cine se întâlnește întrucât la reședința lui nu aduce persoane străine.

Sursa cunoaște că la Samșud profesorul și-a creat un cerc de oameni cu care discută diverse probleme, este ascultat cu atenție de aceștia. Nu cunoaște ce probleme discută, dar știe că se întâlnesc la pivnițe, de aceea și cercul de persoane l-au denumit "PİNCE".

Sursa va aborda un cerc mai larg de probleme cu prof. [REDACTAT] existînd premise să rezolve sarcini mai complexe în acest caz.-

10.02.1988 Mr. Florian Ioan

Mențiune: Nota se va exploata în copie la S.1/Cpt.
Olar T.

Mr. Florian IOAN

Cpt Olar

Indicați problemele pe care sursa să le stabilească în discuțiile cu [REDACTAT].

13 februarie 1988 Local [REDACTAT]

1988

Poezii compuse de scriitorul supravegheat, găsite în dosarul de urmărire. Ele au fost scrise cu intenția de a fi publicate în diferite reviste de limbă maghiară, de exemplu redacția „UTUNK” din Cluj-Napoca.

Versurile conțin trimiteri clare la lipsurile vieții cotidiene din România anilor 1980.

(ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 883, vol. 1, ff. 57, 61, 64, 67, 67v)

EGOISTUL

57r

Eu sînt bun cu toată lumea.
Dar ce primesc în schimb:
neînțelegere ori sînt înțeles greșit.
Sînt jignit urît.
Fiindcă dacă eu nu aș fi așa,
s-ar pierde amănirea.
N-ar fi cine să dea exemplu,
și cine să lumineze ca o torță.
- Ce este aceea, a vrea? Dorință?
Ați văzut mai mare decît la MINE?

Credeți, că sfaturile mele
se pot neglija?
Așa da. Asta nu mi-o spuneți mie.
Mai bine încercați!
De cîte ori mi-ați cerut ajutorul
cu o problemă imposibilă,
V-am dat întotdeauna o rezolvare,
nu una, ci cu grămada.
Cineva mă poate înșela?
Doar legat cred așa ceva;
Nu are nimeni destulă îndrăzneală.
Si de altfel, chiar cu mine să o facă?

Nu vreau ca să mă laud,
fiindcă știți EU sînt modest.
Dar nu merită să trăiesc altfel
dacă mi-e dat astfel.

Clima e aproximativă?

Vara fierbem, iarna înghețăm

Minus 30, plus 40

Diferența 70

Poți să faci ceva cu asta?

Nu-i nici ulei, nici gaz

Din ceața deasă abia vedem

Cărbunele-i puțin, apa-i câțiva picuri

Ne înecăm în fum și mizerie

În loc de rațiune e puterea

Sînt care trăiesc din trecut

Alții se jură pe ziua de azi

Cine îndrăznește să creadă în viitor?

Mergem ca orbi înainte

Nu vedeți voi neghiobilo?

Altceva nu ne-a rămas

Pot să trimită rachetele

Să șteargă lumea.

CINISMUL

64

UNI SPUN CĂ,
LUMEA ACEASTA-I MINUNATĂ.
ÎN REALITATE, AȘA ESTE LĂSATĂ
SĂ-ȚI PIARĂ POFTA DE VIAȚĂ,
FERICIRE, IUBIRE, FAMILIE.
NU-S ALTCEVA DECÂT ÎNCHIPUIRE,
CINE SE CREDE FERICIT,
MINTE, PARCĂ CITEȘTE DEUNDEVA:
IUBIREA NU-I PENTRU NOI,
NOI PUTEM TRĂI ȘI FĂRĂ EA,
IUBIRE DOREȘTE DOAR BĂRBATUL
CÎND VREA O FEMEIE ÎNTR-A LUI PAT,
FAMILIA - UN ȘTEANG LA GÎTUL OMULUI
DE DORIT PRECUM ÎȘI DOREȘTE CÎNELE LANȚUL,
ȘTIINȚĂ, PRIETENIE, CEVA FENOMENAL,
MAI MULT VALOREAZĂ PĂLĂRIA MEA VECHĂ.
CÎNSTIT RĂMÎNE DOAR ACELA
CE-I FRICOS ȘI ÎNAPT,
EI NUMESC CULTURĂ
DOAR CEA CE ÎNȚELEGE UN SNOB,
LITERATURA - POEZIA,
MIZERIE ALEASĂ

LUMEA ACEASTĂ ^{ȘI} ESTE CĂZUTĂ,
NU ORICUM, CI ÎN CAP.
CURATĂ MÎNGĂIERE, CURATĂ SPOIALĂ
NICI O ESENȚĂ, NICI O CONTROVERSĂ.

Mă hotărîș să pîșpîș cu o pîșșitate de cîșșmîșă,
Că tot ocîșl cîșș fîș ocîșt la mîșșe !
Cîșș mîșșocîșș și mîșșocîșș,
cîșș, hîșșocîșș și pîșș.

O gîșș mîșș, mîșș-ocîșș.

Lîșș pîșșocîșș mîșșoc, ocîșș pîșșocîșș.

Pîșș mîșșocîșș, și mîșș-ocîșș ocîșș gîșș,
pîșșocîșș ocîșș e mîșșocîșș ocîșș mîșșocîșș.

" Cîșș ocîșș mîșș mîșș mîșș pîșș "

cîșș mîșș fîș mîșșocîșș, mîșșocîșș mîșșocîșș,

deocîșș pîșșocîșș, și la mîșșocîșș mîșșocîșș și mîșșocîșș.

— Dacă mîșșocîșș de ocîșș cu mîșșocîșș,
mîșș pîșșocîșș, tot ocîșș cîșșocîșș.

Mîșșocîșș, ocîșșocîșș

deocîșșocîșș ocîșș ocîșș pîșșocîșș de ocîșș !

Ocîșșocîșș ocîșșocîșș, ocîșș ocîșșocîșș,

deocîșș ocîșș ocîșș pîșșocîșș,

ocîșș mîșș ocîșș pîșșocîșș mîșșocîșș.

Vîșșocîșș, ocîșșocîșș mîșșocîșș ocîșșocîșș tot mîșșocîșș.

— Oamîșș ! Dacă ocîșșocîșș mîșșocîșș ocîșș mîșșocîșș,
mîșș pîșșocîșș deocîșș ocîșș ocîșș ? Mîșș !

Deocîșș ocîșș ocîșșocîșș ocîșș ocîșș ocîșșocîșș !

Alcîșș mîșș ocîșșocîșș ocîșșocîșș ocîșșocîșș !

Cîșș ocîșș ocîșș ocîșș, mîșș ocîșș ocîșșocîșș mîșșocîșș.

Deocîșșocîșș ocîșș ocîșș ocîșș.

Dacă mîșș ocîșș ocîșș ocîșșocîșș,

Ne ocîșș ocîșșocîșș ocîșș ocîșș.

Mîșș ocîșș pîșșocîșș mîșșocîșș ocîșș,

ocîșș ocîșș fîș ocîșșocîșș ocîșșocîșș

Deocîșș ocîșș ocîșș ocîșș ocîșș !

Este greu să te descurci
 dar trebuie să suferi pentru asta.
 Dar dacă odăta nouă surîde,
 He nu poți scălda în lăptă și miștii

